

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 19 Lutego v. s. 1823 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE

Ostatnia data gazet petersburskich jest dnia 20 lutego.

Przez najwyższe ukazy J. C. M. do Rządzącego Senatu wydane:

Dnia 25 stycznia. Naczelnik oddziału audytorskiego ministerium morskiego, rangi 6tej klasy, *Polonec*, podniesiony do klasy 5tej, ze starszeństwem od dnia wysłużenia w randze terażniejszej ustanowionego terminu.

Dnia 24 stycznia. Radca tytularny *Czerńobrowkin*, zostający w ekspedycyi rachunkowej admiralicyi, podniesiony do rangi 8mej klasy, ze starszeństwem od dnia wysłużenia w randze poprzedzającej lat prawem ustanowionych, na ośniewie potwierdzonego w dniu 26 maja 1815 r. przełożenia kontrolera państwa.

D. 2 lutego. Oberaudytor 19tej dywizyi piechoty, rangi 6tej klasy *Zamiatkin*, przy uwolnieniu, na własną prośbę, dla słabości zdrowia, ze służby, podniesiony do rangi 8mej klasy, ze starszeństwem od dnia wysłużenia w randze poprzedzającej lat, prawem ustanowionych.

W najwyższym Ukazie J. C. M. objawionym Rządzącemu Senatowi przez ministra sprawiedliwości, d. 18 stycz. 1823 r. wyrażono: „JEGO CESARSKA MOŚĆ, stosownie do postanowienia Komitetu PP. Ministrów, NAYWYŻEJ ROZKAZAĆ RACZYŁ: postanowić za ogólne prawidło, iżby urzędnikom, naznaczającym się do sprawowania obowiązków na ubyte miejsca, do formalnego ich nanich potwierdzenia, wydawana była placą, obowiązkom tym właściwa.“

Rządzący Senat przez ukaz okolny pod 6 lutego obwiesił, iż Hrabia *Nesselrode*, radca tajny, sprawujący ministerium stosunków zewnętrznych, za powrotem zza granicy, objął sprawowanie tego ministerium, w czem go zastępował radca tajny senator *Diwow*.

Wedle Ukazu JEGO CESARSKIEY MOŚCI, Rządzący Senat słuchali przełożenia ministra sprawiedliwości, P. Jenerala piechoty i kawalera, Xiążęcia *Dymitra Iwanowicza Łobanowa Rostowskiego*, przy którym poleca Rządzącemu Senatowi, dla należytego wykonania, przysłane do niego od P. Ministra skarbu w kopii NAYWYŻEJ potwierdzoną d. 25 przeszłego stycznia, Opinią Rady Państwa, o podwyższeniu od roku 1823 poszliny od przywozu soli zagranicznej, POSTANAWIA: placącą się teraz poszlinę przy wprowadzeniu soli zagranicznej, powiększyć dziesięcią kopiejkami srebrem; a zatem naznaczyć ją od roku 1823 po trzydzieści pięć kopiejek srebrem, albo rubel dwadzieścia sześć kopiejek assygnacyami od puda. Rozkazali: o należytem wykonaniu przerzeczoney, NAYWYŻEJ przez JEGO CESARSKĄ MOŚĆ potwierdzoney, Opinią Rady Państwa, o podwyższeniu od roku 1823 poszliny od wprowadzanej soli zagranicznej, zalecić Ministrowi Skarbu przez ukaz, również przez ukazy dla wiadomości, obwieszczenia powszechnego, i należytego, do kogo należeć będzie, wykonania, dać wiedzieć wszystkim Bzdom Gubernialnym, Łbom skarbowym, miejscom urzędowym, Gubernatorom Cywilnym, Wojennym Jenerał Gubernatorom, Wojennym Gubernatorom zarządzającym i cywilnymi sprawami; a do NAYWYŻEJ Rządzącego Synodu, do Departamentów

Rządzącego Senatu tutejszych i moskiewskich, przesłać uwiadomienia. Dnia 8 lutego 1823 roku.

Dnia 2 stycz. w *Wologdzie*, Jenerał Gubernator archangielski, wologodzki i oloniecki, wiceadmiral i kawaler *Alexy Fedotowicz Kłokaczew*, ku powszechnemu zasmuceniu wszystkich stanów, niespodzianie żyć przestał, wśród ciągłych prac i zatrudnień służby, w samym nawet dniu śmierci zajmując się ułatwianiem interessow. D. 9 stycznia odprawił się uroczysty pogrzeb zwłok jego.

Przybyli do stolicy: Hrabia *Rumiantow*, kanclerz państwa z *Bielicy*; Rzeczywisty radca tajny Hrabia *Rumiantow* z Moskwy.

W przeciągu miesiąca grudnia r. z. przyszło do portu ryżkiego towarów zagranicznych na 1,126,625 r. 56 kop.

Kurs petersburski dnia 6 lutego: dukat holenderski nowy 11 r. 30 do 40 kop. Zmiana złota 2 r. 88 kop. Zmiana srebra 2 rub. 74 kop.

Nieustający dochód kommissyi umorzenia długow: 68 assygn. - po - - 98½
68 brzęcząca moneta - - 91½ } procentow,
58 takąż - - - - -

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 24 lutego.

(z *Korrespondenta Warszawskiego*.)

Jego Cesarzewiczowska Mość Wielki Xiążę *Konstanty*, wyjechał d. 22 b. m. o godzinie 6 po południu z Warszawy do Petersburga.

MIASTO WOLNE KRAKOW.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Dnia 16 lutego. Najjaśniejszy Cesarz Wszęch Rosyy Król Polski raczył najlaskawiej oświadczyć W. *Felixowi Slotwińskiemu*, profesorowi prawa natury i kościelnego w uniwersytecie tutejszym, zadowolenie Swoje, za przesłane w ofierze dzieło o *Prawie Natury*, tak przez wzgląd na jego wartość, jako też i zasługi tegoż W. *Slotwińskiego*, w zawodzie naukowym położone, o czém tenże W. *Slotwiński* przez JW. *Stefana Hr. Grabowskiego*, zastępcę ministra sekretarza stanu, listem d. 9 (21) stycznia r. b. zawiadomionym został. Wprzód zaś jeszcze Najjaśniejszy Król Pruski listem gabinetowym d. 3. marca 1822 roku oświadczyć raczył temuż W. *Slotwińskiemu* podziękowanie, za ofiarowane dzieło o *Prawie Narodów*.

AUSTRYA.

Wiedeń dnia 19 lutego.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Pan *Carnerero*, sprawujący interessa hiszpańskie przy dworze tutejszym, odebrał d. 30 z. m. pasport do wyjazdu od Xiążęcia *Metternicha*, na rozkaz N. Cesarza Jmci, i uda się na powrót do *Madrytu*.

FRANCYA.

Gazeta sanktpetersburska, *le Conservateur Impartial*, pod dniem 2 lutego, z Paryża, umieściła, jak następuje: „Dzienniki ogłaszają odpowiedź, daną przez rząd hiszpański, na noty dworów sanktpetersburskiego, wiedeńskiego i berlińskiego (umieszczone w numerach Kur. Lit. 14, 16 i 17.)

Okolnik do posłów hiszpańskich.

Byłoby rzeczą niegodną rządu hiszpańskiego, odpowiadać na noty Rosyy, Austryi i Pruss; gdyż

one są tylko zszywaniną kłamstw i obelg: przestaje więc rząd na samem tylko uwiadomieniu WP. o swoich zamiarach.

1) Naród hiszpański rządzi się konstytucją, uroczyście uznaną przez Cesarza Rossyjskiego w roku 1812.

2) Hiszpani, kochający oyczyznę swoją, od początku roku 1812, ogłosili tę konstytucją, która przez sam gwałt została obaloną w roku 1814.

3) Król konstytucyjny hiszpański wolnie sprawuje władzę, powierzoną mu przez prawo zasadnicze.

4) Narod hiszpański w żadne się ustanowienia i rządy wewnętrzne innych narodów nie miesza.

5) Zarządzenie wszelkim nieszczęściom, które mogą utrafić naród hiszpański, do niego samego należy.

6) Nieszczęścia, których Hiszpania doznaje, nie są skutkiem konstytucyi, ale usiłowań nieprzyjaciół, którzy ją obalić pragną.

7) Narod hiszpański żadnemu mocarstwu nigdy nie przyzna władzy mieszania się do spraw swoich.

8) Rząd nie zboczy nigdy z linii, wskazanej przez jego obowiązki, przez honor narodu i przez jego niezachwiane przywiązanie do konstytucyi, zaprzysiężony w roku 1812.

Upoważniam WP. do udzielenia tego pisma słownie ministrowi stosunków zewnętrznych tego Mocarstwa, przy którym WP. przebywasz, i dać mu kopiją jeśliby tego żądał.

J. K. M. spodziewa się, że roztropność, gorliwość i miłość oyczyzny, oznaczające się w WPan, wskażą mu sposób postępowania stały i godny imienia hiszpańskiego w obecnych okolicznościach. Mam honor udzielać to WPan na skutek rozkazu J. K. M. Ponawiam zapewnienie etc.

Madryt dnia 9 stycznia 1825

podpisano: *Ewaryst San Miguel*.

Odpowiedź ta stała się powodem do korespondencyi między ministrem hiszpańskim, a sprawującymi interessa Rossyi, Austrii i Pruss. Oto są te pisma:

Noty urzędowe sprawujących interessa Rossyi, Austrii i Pruss.

Niżej podpisany, sprawujący interessa Rossyi, z uczuciem rzetelnej boleści znalazł, że odpowiedź JWP. St. Miguel, na jego pismo pod dniem 6 bieżącego miesiąca, daleką była od sprawienia tych życzeń, których on był organem.

Dla wystawienia raz jeszcze, w całej jasności, sprawiedliwości rzeczy, którą on utrzymuje, i dla ocenienia dobroczynnych chęci Rossyi, ma honor urzędowie przesyłać, do JWP. St. Miguel kopiją listu, który mu już okazywał.

Rzeczy, które są w niej wyrażone, stały się już powszechnie jawnemi.

Zadne rozumowanie nie mogłoby ich odmienić, a następnie żadna pobudka nie skłania niżej podpisanego do odmiany w czemkolwiek pierwszego swojego pisma.

Będzie ono ogłoszone w Europie, i Europa da wyrok pomiędzy mocarstwami, które ozywia szlachetna żądza, a władza, która postanowiła dopełnić miary nieszczęść Hiszpanii.

Co do postanowień zapowiedzianych w nocie JWP. St. Miguel, cała odpowiedź za nie, spadnie na głowę tych ludzi, którzy powinni być uważani, jedynie za ich sprawców, i dopóki ci ludzie pozabawiać będą wolności prawego Króla swojego, dopóki oni wystawiać będą Hiszpanią na wszystkie nieszczęścia krwawej anarchii, i dopóki przez swe zbrodnicze porozumienia, usiłować będą rozciągnąć do innych państw nieszczęścia, które na własną oyczyznę sprowadzili, dopóty Rossya nie będzie mogła utrzymywać żadnych związków z władzami, cierpiącemi, a nawet zachęcającemi do takich bezprawioń.

A z tym niżej podpisany ma honor wzywać JWP. Miguel, wydadź mu jego pasporta i razem pasporta wszystkich osob. składających poselstwo cesarskie przy N. K. J. K.

Oświadczam mu razem i t. d.

Hrabia Bulgary.

„Monarchowie sprzymierzeni, zgromadzeni w Wiedniu, osądzili za przyzwoitą, przerwać milczenie na nieszczęścia i bezrząd, które niszczą Hiszpanią. Powinność ich i sumienie włożyły na nich obowiązek przemówienia, i niżej podpisany, sprawujący interessa Austrii, miał honor uwiadomić półkownika St. Miguel, sekretarza stanu N. K. J. K. o uczuciach i życzeniach Cesarza.

Odpowiedź, którą on dał na to uwiadomienie słowne, dowodzi, iż chęci J. C. M. zostały źle zrozumiane, a słowa jego na złą stronę wzięte: niżej podpisany nie spodli się tak dalece, iżby miał zbijać te obelżywe wyrazy, jakimi chciano spotwarzyć rzetelne tych słów znaczenie; Hiszpania i Europa wnet to osądzą. Jednak dwór austriacki mniemał, iż oświadczenie jego niepodobania nad przyczyną nieszczęść, uciskających naród słachetny i wspaniały, dla którego zachowuje głęboki szacunek, i który go tak żywo obchodzi, nie będzie miało dostatecznej jawności, jeśliby przeciągał dłużej stosunki swe dyplomatyczne z rządem hiszpańskim. Niżej podpisany, stosownie do rozkazów sobie danych, oświadcza P. Sekretarzowi stanu stosunków zewnętrznych, że się poselstwo jego skończyło, i prosi o nadesłanie mu swych pasportów.

Niżej podpisany ma honor oświadczyć swe uszanowanie i swe wysokie poważanie. Madryt d. 10 stycznia. podpisano *Hrabia Brunetti*.

Przełożenia, które niżej podpisany sprawujący interessa N. K. J. Pruskiego, miał honor oświadczyć d. 6 b. m. JWP. półkownikowi St. Miguel, sekretarzowi stanu N. K. J. K., stały się ośnową odpowiedzi, niezgadzającej się z życzeniami jego dworu, znajdując się więc on w potrzebie wykonać rozkaz Króla, swojego Pana, i oświadcza ministrowi hiszpańskiemu, iż J. K. M. nie może dłużej utrzymywać z Hiszpanią stosunków, które w obecnych okolicznościach, nie zgadzałyby się, ani z celem, ani z uczuciami przyjaźni i interessu, które Król niezmiennemi oświadczył dla N. K. J. K.

Niżej podpisany, dopełniając tego rozkazu, chwytą się zrzeczności do oświadczenia, iż Król, Pan jego Najmiłosiwszy, nie przestanie nigdy chować szczerych życzeń dla szczęścia tego narodu, na który J. K. M. z boleścią pogląda, jak do upadku dąży, i jak się puszcza na igrzysko wszystkich okropności bezrządu i wojny domowej.

Mam honor prosić JWP. o przysłanie mi potrzebnych pasportów na wyjazd z Hiszpanii i ponawiam zapewnieme wysokiego poważania.

Nieprzystoynność wyrazów P. St. Miguel były przyczyną, że wiele gazet nie chciało ogłaszać odpowiedzi tego ministra na trzy powyższe noty. List, pisany do Hrabiego *Bulgari*, został mu odesłany przy następującem urzędowem oświadczeniu.

Mościwy Panie!

Odebrałem notę, którą mi JWP. przysłał pod datą wczorayszą.

Uszanowanie, które winieniem dla form i zasad, przyjętych i uświęconych przez wszystkie narody poterowne, nie pozwala mi nie tylko odpowiadać na tę notę, ale nawet, ani przesyłać jej do wiadomości mojego rządu.

Spieszę ją więc powrócić JWP.: bo oczy Cesarza, Pana mojego, nie mogą być kalane czytaniem tego pisma, od pokazania wartości którego, ja się wstrzymuję, a w którym J. C. M. i Europa próżnoby szukały ostatnich śladów rządu, który sam siebie poważać umie. Mam honor być i t. d.

Niektóre z gazet angielskich i francuzkich ogłosiły uwagi nad odpowiedziami trzem dworom przez rewolucjonistów danemi. Czytamy w *Karyerze* angielskim co następuje. „Okrety cudzoziemskie przyniosły nam długi szereg not dyplomatycznych, między rządem hiszpańskim a sprawującymi interessa Rossyi, Austrii i Pruss. Chcemy tu mówić o korespondencyi, która nastąpiła po proszeniu o pasporta przez tych ostatnich. Czytelnicy nasi dostrzegą bez wątpienia ducha cierpkości i nieprzyjacielstwa, z jakim ta rzecz została ukończoną ze strony hiszpańskiej. Półkownik

61. *Miguel* zdaje się być z liczby tych ludzi, którzy zuchwałość i grubiaństwo poczytują za godność. Odpowiedzi, dane sprawującym interessa Rosyi i Austrii, są oznaczone tęp grubiaństwem rewolucyjnem, które było cechą mowy urzędowej we Francyi; gdzie przez wywrócenie społeczności, ministrowie stanu byli brani z takich stanów ludzi, z których przedtym brano lokajów i kapralów. Po takim grubiaństwie jakichże wyrazów doczekać się możemy w słowniku dyplomatycznym Brytanii wielkiej, gdyby tacy jak *Hund*, *Carlile* i *Gallyeones* byli na czele interesów. Jakoż, rzecz arcy ciekawa, postrzegać zupełne podobieństwo, jakie zachodzi między pierwszymi epokami rewolucyi francuzkiej, a terażniejszą epoką rewolucyi hiszpańskiej. Nie będziemy się bynajmniej dziwili, kiedy później znajdziemy podobieństwo jeszcze większe i załóżniejsze.

Paryż dnia 5 lutego.

(z *Gazety Warszawskiej*)

Onegdaj wieczorem wielka deputacya izby parów miała wysłuchanie u Króla i podała mu adres odpowiedni na mowę mianą z tronu. Adres ten zastanawia się nad wszystkimi przedmiotami objętymi w mowie Króla, i tak się kończy: „Przekonani jesteśmy o przywiązaniu Waszej Królewskiej Mości do narodu, i że, jeśli wojna stanie się nieuchronną, zechcesz skrócić jej trwanie; w każdym zaś razie polegamy na jego mądrości, i pewni jesteśmy, że nie opuścisz żadney sposobności pozyskania chlubnego pokoju. Tak jest, Najjaśniejszy Panie, powtarzamy z tobą, iż jesteśmy francuzami, że będąc nimi znamy nasze powinności, i użyjemy wszelkich sił dla utrzymania godności korony, i przyłożenia się do pomnożenia sławy i bezpieczeństwa oyczyzny.“ Naten adres Król dał następującą odpowiedź: „Z wielką radością przyjmuję adres izby parów. Sama tylko zgodność myśli i woli, którą mi okazujecie, może zapewnić bezpieczeństwo Francyi i jej szczęście.“

Dnia 5 b. m. przeciągnęły przed Królem na placu Karuzela półki dragonii gwardyi i półk 30sty liniowy, poczem udały się do wojska. Wyruszyły także ku granicy hiszpańskiej dwa półki kirysyérów *Kondeusa* i *Berrego*, z których pierwszy stał w *Dijon*, a drugi w *Joigny*; niemniej iwszy półk huzarów będący w *Gray*, tudzież półki liniowe 27 i 34 stojące w *Lugdunie* i *Besançon*.

Xiąże *San Lorenzo* otrzymał wczora listy z *Madrytu* przez gońca, który wyjechał z tego miasta d. 29 z. m., z wezwaniem, aby z całym poselstwem wyjechał z *Paryża* we 24 godzin. Tenże gońiec przywiozł wiadomość, iż Hrabia *Abisbal* poraził dowódcę rojalistów *Bessieresa* i odbił jeńców, których tenże zabrał był w poprzedniej walce z *O'Dalym*. Nie wiadomo jest, kiedy i gdzie zaszła bitwa. Hrabia *Lagarde* wyjechał z *Madrytu* dnia 27 z. m. wieczorem. Gońcowi, jadącemu do bankierów tutejszych *Andouin* i *Hubart*, zabrano w drodze wszystkie papiery, między którymi miały się także znajdować listy do Vice-Hrabiego *Chateaubriand* i Pana *Stuart*, posła angielskiego.

Rozchodząca się tu przed kilku dniami pogłoska (pisze gazeta rządowa pruska) jakoby członkowie rejencyi hiszpańskiej, mieli się z sobą poróżnić, w tem sprestowaną być powinna, iż nie poróżnili się sami z sobą, lecz z generałami wojska wiary. Listy, pisane pod dniem 29 z. m. z *Tuluzy*, zawierają o tym wypadku następujące doniesienie. Pomiedzy rejencyą urgelską, a generałami wojska wiary, zaszły nieprzyjemne nieporozumienia, które doszły do wiadomości powszechney za pomocą odczw przez obie strony naprzeciw sobie wydanych.

Dziennik *Echo du Midi* urzędownie zaprzecza wiadomości, umieszczoney w pismach tutejszych, jakoby rejencya odebrała cokolwiek z pożyczki od *Ouverarda*, bądź w pieniądzach, bądź w broni.

Pan *Laponge* w *Perpignan* nie mógł się zgodzić z generałami wojska wiary na dostawę broni, i dla tego zerwały się układy.

Hiszpańscy rojalisci, bawiący w *Paryżu*, na znak zjednoczenia z francuzami noszą kokardy półbiałe i pół czerwone.

Podług planu, podanego ministeryum wojny, piechotą posilkową hiszpańską dowodzić ma generał *Demon*, a jazdą generał *Couchy*, generał *Lauriston* ma dowodzić korpusem wojska mającego wkroczyć do Katalonii, a szefem głównego jego sztabu jest generał *Grundler*. Xiąże *Angouleme* mieć będzie przy sobie generałów *Rogniat* i *Tirlet*. Korpus odwodowy, złożony z 12 półków piechoty, a 2 jazdy, dowodzony będzie przez Xięcia *Hohentlohe*, przy którym znajdować się mają generałowie: *Bordesoult* i *Bourmont*. Gwardya i półki szwajcarów składają część korpusu odwodowego. Generał *Guilleminot* ma być szefem naczelnego sztabu. Generał *Gressot*, którego także *Monitor* wymienił, nie udaje się, jak słychać, do wojska. Jeneralnym intendentem wojska pirenejskiego jest Pan *Sicard*. Mianowano już także magazynierów, którzy do dnia 10 lutego mają się znajdować w *Bajonnie*.

Mówią, iż gdy Król nasz przy zagajeniu obrad izb, wspomniął w mowie swojej o Xięciu *Angouleme*, Xiąże ten przyłożył rękę do szpady.

Podług dziennika *Gwiazdy*, sam Pan *Ouverard*, zapozwany do sądu przez posła hiszpańskiego, rzekł: „Gdyby w czasie wojny wandejskiej utworzyła się tam rejencya, nie byłby ostatni zofiarowaniem jej swojej pomocy.“

Paryż dnia 8 lutego.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Hrabia *Lagarde*, przybył d. 3 b. m. rano do *Bajonny*. Dziennik *Rozpraw* opisuje wyjazd jego z *Madrytu* jak następuje: „Dnia 26 stycznia rano żądał wydania sobie pasportów, lecz pomimo powtórnego domagania się, i pomimo tego, iż kazał zdjąć z swojego mieszkania herb francuzki, otrzymał go dopiero w nocy z dnia 28 na 29ty. Dnia 30 w południe otrzymał zaświadczenie prefekta; o godzinie 5tej po południu posłał, aby miano dla niego w pogotowiu konie na poczie, a o godzinie 6tej opuścił *Madryt* z Panem *Belloc*, sekretarzem poselstwa.“ Zupełnie zatem bezzasadna i do prawdy niepodobna była pogłoska, jakoby P. *Lagarde* konno wyjechał z *Madrytu*.

Przez okolnik, wydany do prefektów, minister wojny polecił im, aby podoficerom i żołnierzom, uwolnionym ze służby, wystawili korzyści, wynikające dla nich z nowego zaciągnięcia się do wojska.

Podług postanowienia królewskiego z dnia 2 b. m. mają być utworzone dwa półki piesze, każdy złożony z 3ch batalionów. Inne postanowienie z tegoż dnia dodaje trzecie bataliony półkom, które dotąd miały tylko dwa.

Onegdaj, wśród niezmiernego tłumu słuchaczy, P. *Constant* stawił się przed sądem królewskim, z powodu wiadomego listu pisanego do P. *Mangin*, jeneralnego prokuratora. Wiadomo, iż sąd policyi poprawczy skazał go na karę miesięcznego więzienia, oraz zapłacenia 500 franków, i że prawie razem, tak P. *Constant*, jako i urząd publiczny, od tego wyroku zaappellowali: gdyż pierwszy uznawał wyrok za niesłuszny, a drugi za nadto łagodny. Sala sądowa była napelniona przyjaciółmi byłego deputowanego. Pomiedzy tymi znajdowali się parowie: Xiąże *Broglie* i Baron *Barenté*, niemniej Baron *Stael*, *Guizot* i cała lewa strona izby deputowanych, oprócz Panów *Lafitte* i *Foy*. Sąd po długiem naradzeniu się skazał P. *Constant* na zapłacenie 1000 franków kary pieniężney i ponoszenie kosztów prawnych. Tak więc uchyloną została kara więzienia, i tylko kara pieniężna została podwojona. Druga sprawa P. *Constant* i wydawców dzienników opozycyjnych, z powodu listu pisanego do P. *Carrere*, podprefekta, będzie sądzona za 8 dni.

Z powodu wyścia znaczney części osady z tutejszey stolicy do wojska, gwardya narodowa od dnia onegdajszego odbywa straż w wielu miejscach.

Dnia 6 b. m. przybył tu Baron *Eroles* jenerał hiszpański. Jenerał *Quesada* bawi tu ciągle.

(z *Kur. Warsz.*) Dziennik paryzki ogłosił następujące urządzenie armii francuzkiej, stojącej na granicy hiszpańskiej: Naczelnym wódcą Xiąże *Angouleme*, synowiec królewski. Szef sztabu jenera-

ralnego generał Guilleminot: 1 dywizya Hrabia *Molitor*, 2 dywizya Baron *Damos*, 3 dywizya Hrabia *Mille*, 4 dywizya wice Hrabiego *Obert*, 5. Dywizya Wice Hrabiego *Kaster*, artylerya jenerał *Porte*, inżynier jenerał *Dode*. Drugi korpus: dowódca Xiążę *Hohenlohe*, a pod nim 2 dowódców dywizyi: jenerałowie *Canuel* i *Conchy*. Trzeci korpus: dowódca margrabia *Loriston*, 1. Dywizya Hrabia *Curyal*, 2. Dywizya Wice Hrab. *Donadieu*, 3. Dywizya Wice Hrab. *Pamfil Lakrou*; jazda jenerałowie *Russel* i *Dennis*, artylerya barona *Berga*. Gwardye należą do rezerwy pod naczelnem dowództwem marszałka Xięcia *Reggio*. Gwardye narodowe otrzymały uwiadomienie, że gdy woyska liniowe użyte zostaną do boju, też gwardye zastąpią garnizony wewnątrz kraju.

Tuluza dnia 29 stycznia.

(z *Gazety Ryzk. Zusch.*)

Minister regencyi *Gispert*, wydał dnia 23 oświadczenie przeciw jenerałom rojalistowskiemu, którzy je uznawac nie chcieli, a takimi są: (*Eguja, Fleyres, Alplavila, Zavala, Grimarest, Valero, Alana, Peris* i *Morejon*), a ci znowu wydali d. 26 nawzajem oświadczenie, z czego się okazuje, że zupełne jey rozwiązanie nastąpi.

Paryż dnia 5 lutego.

(z *Gazety Ryzk. Zuschauer.*)

Jenerałowie, odjeżdżający do woyska hiszpańskiego, nie z głównego sztabu królewskiego (co samo z siebie wypadła) mają moc wybierać dla siebie adjutantów, ale z rojalistów hiszpańskich. Jedna z tutejszych gazet utrzymuje, że Xiążę *Hohenlohe* ma w tej mierze zwrócić uwagę na *Trapiste*.

HISZPAŃJA.

Madryt dnia 25 stycznia.

(z *Gazety Ryzk. Zuschauer.*)

Cała gwardya narodowa jest pod bronią. Urzędnicy administracyi woyskowej utworzyli kompania żołnierzy.

Lord *Sommerset* miał już kilka rozmów z naszym ministrem.

Dnia 29. Raport kommissyi o przyczynach wypadków d. 7 lipca potrzebował na posiedzeniu stanów Kortez dwóch godzin na przeczytanie; wiele przy nim znawowało się załączonych świadectw urzędowych! Po historycznem opowiadaniu, nastąpiła ostra krytyka ówczasowego postępowania większej części radów stanu całego ministeryum, jenerałów *Morillo* i *Martinez*. Na co zgadzali się wszyscy członkowie kommissyi, ale tylko większość jey, składająca się z *PP. Salvato, Oliver, Galiano, i Ruiz de la Vega*, była za tём, a żeby wszystkie wziankowane osoby pod oskarżenie podciągnąć, przeciwnie zaś *PP. Canga, Arguelles, Domenech* i *Gonz. Alonzo*, chcieli skargę tę ograniczyć do samego naczelnika prowincyi, *P. Martinez*.

Lord *Fitzroy Sommerset* d. 21 wieczorem tu przybył, i natychmiast widział się z niektórymi osobami; największy wpływ na opinią publiczną mającemi, a potem udał się do ministrów.

Przed przybyciem tu 40 jeńców z oddziału *Bessieresa*, dla widzenia, których przed bramą *Alcala* mnóstwo się ludzi cisnęło, panował między tym tłumem gniew najzaciętszy; ale gdy postrzeżli, że są obdarci i wynędzniali z głodu, wnet litość nastąpiła. Dano im miejsce w klasztorze.

Mianowany jenerałnym naczelnikiem prowincyi Hrabia *Abisbal*, będzie dowodził i nadal woyskiem; które już pod jego dowództwem było, a nawet i temi woyskami, które się z nim jeszcze połączyć mogą, oraz woyskiem *Velasco*, który sam jeden do *Maquinzena* obowiązany będzie powrócić. (P. d. u. wiadomości od *Pirenców Mosen Arton* i

inni dowódcy, wypadłszy z Katalonii do *Aragona* ciągnęli ku *Barbastro*.

Rząd ogłosił wyrok Stanów Kortez względem postawienia w stanie działającym całej milicyi czynnyey. Hiszpanija ma trzy milicye: czynną, która w czasie wojny przeznaczona jest do służby w polu; ochotników, przeznaczonych do utrzymywania porządku wewnętrznego i broniienia konstytucyi do śmierci; prawną czyli złożoną z całej masy wszystkich obywateli, zdolnych do noszenia broni.

TURCYA.

Od granic tureckich dnia 30 stycznia.

(z *Gazety Warszawskiej.*)

Kampania greków, w roku zeszłym odprawiona, stanowić będzie zaszczytną epokę w ich dziejach. Sami sobie zostawieni, okazali Grecy moc i wytrwałosc, którzy im nieprzyjaciele nawet odmówić niemoga. 27000 żołnierzy tureckich, przewiezionych w miesiącu lutym na 72 okrętach, do Grecyi; już w końcu marca nie pozostało w *Patras* ledwo 5000. Zażłiwą gorączką i ogólnym chrześcian pod dowództwem *Kolokotroniego*, gubił ciągle tych barbarzyńców, a z 5000 ludzi, którzy się do *Lepantu* schronili, za ledwo 500 pozostało. Podanie twierdzy *Suli*, broniłony przez 500 chrześcian, kosztowało *Churszyda* Baszę w miesiącu sierpniu r. z. blisko 5000 ludzi, nim *Epir* opuścił; poźniej zaś oba seraskierowie *Rutzuk* i *Omer* Basza, przeszło 8000 woyska utracili. Korpus *Dramy Alego*, składający się z 28,000 żołnierzy, wkroczywszy dnia 6 sierpnia do *Mores*, za ledwo teraz liczy 6000 ludzi, i to w zamku korynckim obłożonych.

Liczbę Turków, którzy w *Kandyi* od oreża lub żarazliwej choroby zginęli, rachują do 15,000. W pięciu potyczkach, stoczonych w wąwozach termopilek, *Odyseusz* wygubił do 15,000 Turków; 6000 poległo w *Patradigh* i w górach *Agapha*. Nakoniec *Omer* *Vrione* w ostatniej swojej wyprawie do *Etolii* w miesiącu listopadzie, utracił 9000 woyska, a jeżeli dodamy do tego 4000 maytków, którzy śmierć znaleźli w morzu podczas dwukrotnego spalania floty pod *Chios* i *Tenedos*, w tym razie strata Turków w roku 1822 wynosić będzie 85,500 ludzi. Do tej straty można jeszcze przydać, iż Grecy w miesiącu marca opanowali 6 statków przewozowych z pierwszej eskadry, która ze *Stambułu* wypłynęła; można oraz dodać spalanie okrętu admirałskiego przy brzegach wyspy *Chios*, zburzenie 4 okrętów wojennych; daley zniszczenie przez ogień, zapędzenie na mieliznę i zabranie 26 okrętów wojennych w bitwie pod *Tenedos* w nocy z dnia 10 na 11 listopada.

ANGLIA.

Londyn dnia 7 lutego.

(z *Gazety Warszawskiej.*)

Król Jegomość cierpił podogrę w kolanach; lecz nie masz żadnego niebezpieczeństwa.

Baron *Thuyll*, poseł rosyjski przy rządzie zjednoczonych Stanów północney Ameryki, popłynął d. 1 b. m. do *Nowego Yorku*.

Podług ostatniego statystycznego spisu, cała ludność Wielkiej Brytanii w 5 częściach świata wynosi blisko 97 milionów mieszkańców, a rozległość kraju, 116,500 mil kwadratowych.

Donoszą z *Dublinia*, iż jenerałny prokurator odkrył tam tajne sprężyny ostatniego spisku, i kilka znakomitych osob pociągnął do sądu.

Kurs wileński na asygnaty od dnia 16 lutego rubel srebrny 3 rub 80½ kop., czerwony złoty nowy r. 11 kop. 58, stary r. 11 kop. 33, imperyal r. 36 kop 90½.

Pozwolono drukować. Z polecenia J.W. Wojennego Litewskiego Gubernatora.

Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi

Wilno dnia 19 Lutego Roku 1823 v. s.

Dziennika Wileńskiego Numer I na rok 1823 zawiera: Rzut oka na stan rękodzielnictwa w Rosyi od XVI wieku do roku 1812, przez C. T. Hermana przek. J. S.—Jaki wpływ mają umiejętności na poezyę P. Mariamne przek. X. J. Laszkiewicza S. P.—Obraz teraźn. stanu chrześc. w różnych częściach świata p. Zschoke, przekł. J. Szczesnowicza.—Glauc, ulamki z powieści tureckiej, nasład. Ign. Szydłowskiego.—Osieł i cięć bayka, Józ. Massalskiego. Zniwiarki i Zajac, tegoż.—Sąd Kupidyna, tegoż.—O magnesowaniu się metalow biegiem elektryczności.—Rozpoczęcie kursu gospodarstwa wiejskiego w ces. uniwers. w Wil. p. prof. M. Oczapowskiego.—O wygubieniu myszy.—Karmi ptaków pokojowych. Sposob wecowania brzytw.—Zachowanie żelaza i stali od rdzy.—Cesarska akademija rossyjska.—Ces. tow. mineralog. w Petersb.—Towarz. helwet. Tow. jeogr. w Paryżu.—Akad. malar. w Dublinie. Kr. tow. umiejęt. w Getyndze.—Tow. dam. szk. począt. w Bordo.—Kr. ak. umiejęt. Berl.—Xiążka do naboż. s. Jadwigi—Kollekcyą monet pol. jen. Rühl.—Scoliofisatlan.—Ciekawe jeziora w mar. brandebur.—Ryby świecące—Oley smolisty.—Niebezpieczeństwo cymentu.—Monety w okolic. Trewiru—Proj. podróz. Hansteen.—Nowe dzieła polskie i rossyjskie.

Oświadczenia.

1. Excerpt z protokołu potocznego Ziemskiego powiatu Słuckiego w dacie niżej wyrażonej zapisanego oświadczenia, i w teyże samey dacie pod pieczęcią urzędową Ziemską tegoż powiatu stronie potrzebującej jest wydan.

Roku 1823 miesiąca januaryi 22 dnia, po odwołaniu Sądów przed Aktami JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ziemskimi powiatu Słuckiego i przed całą powszechnością, przy odwołaniu się do uprzednio w Aktach Ziemskich Nowogrodz. uczynionego manifestu w imieniu JW. Teofili z Xiążąt Radziwiłłów Baronowey Ferzonowey Jenerałowey woysk rossyjskich, naysolennieysze w poniższej treści czyni się oświadczenie: do JW. Ferzonowey Jenerałowey, nadesłaną została od niejakiegoś Faytela Josielowicza, kopia karty na okaziciela na rub. sr. 820 w r 1803 augusta 15 d. jakoby wydaney z podpisem teyże JW. Jenerałowey Ferzonowey, którey i sposób pisania i niezgodność wyrazow gramatyki polskiej, a w końcu same imie i nazwisko JW. Jenerałowey Ferzonowey również odmiennie domieszczone, widocznie pokazuje, że izraelita jest twórcą tego dokumentu, przeto niżej podpisany oświadcza w imieniu teyże JW. Jenerałowey Ferzonowey, że nigdy żadney karty na okaziciela taż JW. Jenerałowa niewydawała, i że nikomu dłużną nie jest; żeby więc nikt takowey karty nienabywał o tym całą publiczność ostrzega, a razem że zatrzymującym takową kartę jako zprokurowaną właściwą koleją prawne kroki rozpoczynę, i takowe oświadczenie trzykrotnie przez Gazetę Kuryera Litewskiego awizować będę zapowiadam. U tego oświadczenia podpis następnym. Takowe oświadczenie jako umocowany podpisuję. Felix Magnuszewski Ziemski Subsellów Słuckich Adwokat.

Zgodziłem z protokołem potocznym. Ignacy Kuncewicz Regent Ziemski Powiatu Słuckiego.

Roku 1823 mca stycznia 24, takowe oświadczenie do Redakcyi Kuryera Litewskiego przyjąć dozwala się. Piotr Mogilnicki Podsej.

1. Niżej podpisany ma honor donieść publiczności, że dnia 19 marca r. b. w Pawilonie na Bulwarze o godzinie 3ciey poobiedniey wygrywane będą w loteryi, o której w Kuryerze litewskim kilkakrotnie była wzmianka, dwie ze 4ch sztuk wyrabianych z kości słoniowey. A że z losow jeszcze około sto sztuk od wyprzedazy pozostalo, przeto uwiadamia amatorow, iż pomienionych losow dostac jeszcze można u P. Oliviero w Pawilonie i w domu P. Moliniego przy placu ratuszowym u niżej podpisanego.

Michał d' Adam.

1. Dom pod N. 787, na ulicy wileńskiej blisko Zielonego mostu sytuowany z browarem piwnym, gorzalczanym, spichrzem, susznią, słodownią i wszelikim naczyniem browarnym w skutek postanowienia opieki nielstnich Unbehaumow jest do zaarendowania w każdym czasie; ktoby sobie życzył wziąć browary takowe w arendowną tenutę niech się jawi dla układu do niżej piszący się mieszkający w tymże samym domie. Roku 1823. mca febr. 16 dnia.

Henryetta Unbehaum.

2. Folwark od chat 21 z usiewem beczek 19 żyta, o 5 mil od Wilna jest do zaarendowania na lat 5, życzący posesyi udać się sechce do JP. Czernickiego Regenta, mieszkającego w domu Heymana na Zarzeczcu pod N. 550.

Roku 1823 mca lutego 18 dnia takowe zawiadomienie Redakcyja może umieścić do gazet Kuryera Lit. poswiadczam. Michał Sawicki Prezydent Ziem. Ptu Wileńskiego.

1. Józef Rosochacki Sędzia Ziemski Trocki, Jan Weryha Sędzia Grodzki Zawileyski, Józef Landanski Sędzia Grodzki Rosieński, Franciszek Bilewicz Pisarz Grodzki Rosieński z Gubernii Litewsko Wileńskiej, Stanisław Świętorzecki Sędzia Ziemski Wileyski z Gubernii Mińskiej urzędnicy. Oznajmujemy tym naszym obwieszczym listem, iż w skutek dekretu Sądu Głównego Litewsko Wileńskiego wremiennego drugiego Departamentu, w sprawie JW. Wicentego Wołodkowicza b. Podkomorzego Ptu Wileyskiego i Kawalera s. Jana Jerolimskiego z kredytorami zeszyłych z tego świata Józefa i Karoliny z Brzostowskich Wołodkowiczow Marszałkowstwa Guberskich Mińskich, rodzicow tegoż Podkomorzego, na dniu 27 8bra roku ominionego 1822 zapadłego dla podania sched kredytorom przeznaczonych, oraz dla zaskutecznienia dalszych warunkow tymże dekretem zakreślonych, od dnia dzisiejszego za tygodni cztery w komplecie z trzech osób złożonym, do majątności Illi w Gubernii Mińskiej powiecie Wileyskim leżący zjedziemy, przeto aby JWW. WW. Lokatoryusze, oraz kredytorowie i jakiego bądź tytułu pretensorowie, jak podobnież i JW. Wincenty Wołodkowicz Podkomorzy, na terminie z obwieszczenia wypadającym ze wszelkimi dowodami i gotowością sub amissione rei jawili się, ostrzegamy.

Roku 1823 mca januaryi 27 d. Woźny świadczy, iż takowego obwieszczenia kopiją od WWJPanów Józefa Rosochackiego Sędziego

Ziem. Trockiego, Jana Weryhi Sędziego Grodzkiego Zawileyskiego, Józefa Laudańskiego Sędziego Grodzkiego Rosieńskiego, Franciszka Bilewicza Pisarza Grodzkiego Rosieńskiego z Gubernii Litewsko Wileńskiej, i Stanisława Świętorzeckiego Sędziego Ziemskiego Wileyskiego z Gubernii Mińskiej urzędników, na instancją WJX. Bonawentury Łobaczewicza Kanonika Mińskiego i Plebana Ilskiego, JW. Wincentemu Wołodkiewiczowi b. Podkomorzemu Ptu Wileyskiego i Kawalerowi, oczewisto w ręce w majątności Ościukowiczach podalem, oraz o zjeździe urzędu do majątności Illi od daty podania niniejszego obwieszczenia za niedziel cztery, to jest mca febr. 23 d. r. idącego 1825, oznaymiłem. Franciszek Głębocki Wozny Ptu Zawileyskiego.

Roku 1823 januaryi 29 dnia przed Aktami JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ziemskimi Ptu Wileyskiego stawając osobiście JP. Wozny Franciszek Głębocki takowego obwieszczenia rellacją urzędownie zeznał, przyjąłem i zgodziłem z xięgami. Wincenty Kiersnowski Ziemski Ptu Wileyskiego Regent.

Wolno przyjąć do druku poświadczam. Ignacy Kijakowski Pisarz Ziem. Wileyski.

3. *Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu. Dla niejawienia się na naznaczone już terminy do kupienia murowanego domu Gręfa Mohla, w mieście Wilnie na Subocz ulicy pod N. 32 położonego, ocenionego 18,267 rub. 73 kop. assygn, oddanego na sprzedaż z publicznych targow, na uzyskanie należnych od tegoż Mohla Wileńskiego Izbie Powszechney Opieki, srebrem 394 rub. 34 kop. i assygn. 1,911 rub. 60 kop. z wypadającemi procentami, również pretensyi żyda Hillera Markiewicza za reparacyą tegoż domu 17,938 rub. 20 kop. assygn. wynoszącą; naznaczone jeszcze terminy: 1szy 5 lutego, 2gi 6 marca, a trzeci ostateczny w trzy miesiąca od dnia wydrukowania otem ogłoszenia, które uczynione będzie później w Sanktpetersburskich albo Moskiewskich gazetach; a zatem życzący kupić pomieniony dom, równie sam właściciel jego Graf Mohl i jego kredytorowie, którzy na mocy Ukazu Rządzącego Senatu d. 19 lipca 1820 roku na imie Wileńskiego Cywilnego Gubernatora wydanego mogą po zaspokojeniu długu Izby Powszechney Opieki i pretensyi żyda Markiewicza, przyjąć rzezonny dług do swojego rozrządzenia, zechcą jawić się do tego Rządu na wyżej oznaczone terminy. Dnia 18 stycznia 1823 roku.*
Assessor Nowicki. Sekretarz Wierzbicki.

P o z e w

3. Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładzącego całą Rosyją etc. etc. etc.

UU. X. Mateuszowi Stulgińskiemu Alt. Szweks. X. Wincentemu Zawadzkiemu Alt. Judr. X. Dominikowi Wirszyle Pleb. Teńen. Michałowi Szymkiewiczowi Chor., Józefowi Matusiewiczowi Rot., Kanutemu Woytkiewiczowi b. Ass., Józefowi Milmonttowi, Antoniemu Kiborttowi, Tatianie z Meyszowow Bucewiczowej b. Prezyd. Aktorce, a Iwanownie Sokołowownie córce sukcesorce, Józefowi Burneykowi b. Sędz. Ross. a Rafałowi Kownackiemu b. Sędz. Granicz. Szawel. wlewko nabywcy, Wincentemu Tymieńskiemu wach. woysk pol, Janowi Strzegoskiemu Komor. Ptu Ros., Leonowi, Adamowi, Kazimierzowi i Ignacemu braciom, Agnieszce i Katarzynie siostram Słaboszewiczom, Franciszkowi, Ludwikowi i Wincentemu Gutowski, Rozalii matce, Leonar-

dowi i Wiktoremu synom, Zofii in voto Tomaszowej Drukteyniowej, Klarze in voto Siawcillowej, Julii i Antoninie córkom Siawcillom, Mikołajowi Bucewiczowi b. Sędz. Tel. Oycu, Karolowi Kapit. woysk ross., Józefowi por. woysk ros., Alexandrowi i Romanowi Sędz. braciom, Mikołajewiczom Bucewiczom synom, Leonardowi Kryspinowi dwu imiennemu i Edmundowi braciom Ludwikowiczom Bucewiczom Komor. Xięż. Zmudz., Adamowi, Marcinowi Braciom Jerzewiczom Bucewiczom, Jerzemu Regent., Tadeuszowi Chor. braciom Kazimierzewiczom Bucewiczom, Jakubowi Franciszkowi i Adamowi Adwokat. Rossień. braciom Stanisławowiczom Bucewiczom, nieletnim Janowi i Eleonorze Andrzejewiczom Bucewiczom z dokładem opieki, Wincentemu Stanisławowiczowi Bucewiczowi Chor. oraz Teofili z Dworzeckich Bucewiczowej Chor., X. Antoniemu Willimowiczowi Pleb Chweydan. starszemu, Pawłowi Giedwiłłowi Pisar. cel., Demazemu Jótkiewiczowi por. opiekunom Szpitalu Chweydań. WW. OO. Konwentu Telsz. Kretyngowskiego Cytowian. i Datnowskiego Xięży Bernardynow. Pozew przed Sąd Ziemski Ptu Rosień. na kadencją następną trzy Królską 1823 r. sądzić się mającą, z referencyą do uczynionego 1822 r. grudnia 5 w Sądzie Ziem. Ptu Rosień. oświadczenia z powódz. Ur. Stanisława Stanisławowicza Bucewicza Chor. Ptu Kork. podany oto: zeszyły do wieczności ś. p. Ignacy Bucewicz b. Prezydent Ziem. Ptu Rossień. testamentową dyspozycyą w roku 1822 februaryi 13 przez się uczynioną, dobra swe dziedziczne Stare Pejurze, Gwaldy, Głoryszki, połowę Judran i inne attypencye do nich należące w Pcie Rossień. położone z obowiązkiem zaspokojenia wszystkich kredytorow realnych i przed testamentowemi obligami obdarzonych Donatoryuszow Ur. X. Jerzemu Bucewiczowi Altar. Sołan. jako Bratu rodz. a tem samem naturalnemu sukcesorowi, wiecznością zapisał, któren dla słabości zdrowia defektami zwątlonego, prawem wieczysto rzezonnym w roku idącym 1822 apryla 19 d. Dat Eor. przed Aktami Ziem. Ptu Rosień. przyznany, do zaskutecznienia warunkow testamentowych dziedzictwo ziemnych majątkow na żał. przeniósł, lecz kiedy i żał. rozpatrzywszy się, widzi siebie bydź niezdolnym, aby stosownie woli zeszyłego Prezydenta mógł przez się wszystkich realnych kredytorow i Donatoryuszow zaspokoić, i należne zadowolenie dopełnić, tem więcey, gdy z rozwagi pozostalych interessow po zeszyłym Prezydencie są stósunki mylnych pretensyow, prócz tego obżał. Sobolewscy mają rzecz w Sądzie Ziem. Rossień. z zeszyłym Prezydentem rozrachunkową, i dalsze bydź mogą różne w subselliach procedera, takż gdy obżał. Adam Bucewicz Adwokat Rossień. (jak daje się słyszeć) za tytularnym prawem zastawnym, tylko do uplacowania głosu na elekcyach obywatelskich sobie wydanym, zamierza rościć pretensyą o 10,000 rubli ass. jakby sobie należnych, z jakiey okoliczności żał. był przymuszony oświadczenie i manifest zapisywać, obok tego, gdy donatoryusze przez obligi sobie powydawane, stają się, acz częściowe biorącemi, udział pewny z funduszu zeszyłego ś. p. Prezydenta Bucewicza dla jego aktualnych kredytorow odpowiedzi uległego, a

zład stosunek ar. 18 z roz. 7 gdy kaźden Donataryusz w proporcją wziętku swojego staje się bydź wynnym do proporcjonalney deportacyi tegoż aktualnego zesłego Prezydenta Bucewicza dźnugu, dla jednoczasowego zatem wszystkich kredytorow rozpatrzenia, i dla domierzenia wszystkim rzeteloy i sprawiedliwym pretendantom satysfakcyi, przychodząc dell. do Sądu Ziemskiego następnę zakłada proźby: przeznaczenia Sądu Taxatorsko Exdywizorskiego, tak dla rozpatrzenia jednoczasowego wszystkich pretensyw, jako też na usatysfakcyonowanie wszystkich donataryuszów z funduszu pozostałego, po zesłym Prezydencie Bucewiczu, i kolejno z ich wziętków na zaspokojenie realnych wierzycieli, przepisania w tych obiektach, temuż Sądowi zjazdowemu reguł własciwych, naznaczenia dla żał. dell. jako dopełniającego satysfakcją i aktora rzeczy na utrzymanie wygodnego życia, odpowiednich alimentow, tegoż pozostałego majątku oddania w Administracyą żał. dell. i tego wszystkiego decydowania, co czasu sprawy proszono będzie, z wolną poprawą żaloby pozywa. Na pozew Ziemski Powiatu Rossieńskiego.

Roku 1822 mca xbra Woźny świadcze, iż z tego pozwu autentycznego kopii sztuk 27, zgodnie wypisanych w sprawie WJP. Stanisława Bucewicza Chor. pierwszą WWJ. XX. Mateuszowi Stulgińskiemu Altar. Szweksz., Wincentemu Zawadzkiemu Altar. Judrar., Dominikowi Wirszylłowi Pleb. Tenen. d. 19, także tegoż samego dnia 19, Michałowi Szymkiewiczowi Chor., Józefowi Motusewiczowi Rot., Kanntemu Woytkiewiczowi b. Assesor., Józefowi Milmontowi, Antoniemu Kibortowi, Tatianie z Meyszowow Bucewiczowey b. Prez. Aktorce a Iwanownie Sokolowownie córce sukcesorke pierwszą kopią X. Stulgińskiemu Szweksz., drugą Zawadzkiemu w Judr. Wirszylłowi w Teneniach, Szymkiewiczowi Wilkianach, Matusiewiczowi w Kolnicach, Woytkiewiczowi w Woytkayciach w Tell, Milmontowi w Kaziuliskach, Kibortowi w Parogcadziu. Bucewiczowey i Sokolowownie w Judranach podawszy nazajutrz dnia 20 WW. JPP. Józefowi Burneykowi b. Sędz. Rossieñ. i Rafałowi Kownackiemu b. Sędz. Gran. Szawel. wlewko nabywcy w Janowdowie, Wincentemu Tymieńskiemu Wach. woysk pol. w Telszach, Janowi Strzegowskiemu Komor. Ptu Rossieñ., Leonowi, Adamowi, Kazimierzowi i Ignacemu braciom Agnieszce i Katarzynie siostróm Staboszewiczóm w Juciach, Franciszkowi Ludwikowi i Wincentemu Gutowskiemu, Rozalii matce, Leonardowi i Wiktorowi synom Zofii in voto Tomaszowey Drukteyniowey, Klarze in voto Siawcillowey, Julii i Antoninie córkom Siawcillom w Gwaldach, Mikołajowi Bucewiczowi b. Sędz. Tel. oycu, Karolowi Kapit. woysk ros., Józefowi Por., Alexandrowi i Romanowi Sędz. braciom Mikołajewiczóm Bucewiczóm synom w Bucyszkach, Leonardowi, Kryszpinowi dwu imiennemu i Edmundowi braciom Ludwikowiczóm Bucewiczóm Komor. X. Zmudz. w Woytkiskach kopie rozdawszy, w tymże samym miesiącu dnia 25 Adamowi, Marcinowi braciom Jerzewiczóm Bucewiczóm, w Wańkiach, Jerzemu Regent., Tadeuszowi Chor. braciom Kazimierzowiczóm Bucewiczóm w Podywiciu, Jakóbowi Fran. i Adamowi Adwokat. Rossieñ.

braciom Stanisławowiczóm Bucewiczóm w Bierzach w Pcie Telsz., nieletnim Janowi i Eleonorze Andrzejewiczóm Bucewiczóm z dokładem opieki w Numgolach, Wincentemu Stanisławowiczowi Bucewiczowi Chor. oraz Teofili z Dworzeczkich Bucewiczowey Chor. pretensorce w Starym Pojurzu Rossieñ. X. Antoniemu Willimowiczowi, Pleb. Chweyd. star., Pawłowi Giedwiłłowi Pisar. Cell., Damazemu Jótkiewiczowi Por. Opiekunom Szpitala Chweydar. W.W. OO. Bernardynow konwentow Telsz. Kretyngow. Cytowian. i Datnowskiego tymże Bernardynom d. 28 podalem, oraz w dacie wyżej wypisaney W. Wincentemu Tymieńskiemu Wach. woysk pol., jako posiadłości ziemney niemającemu do drzwi Sądowych w Telszach przybiwszy, drugą kopią JP. Janowi Tymieńskiemu, jako plenipotentowi w Szwałach podalem, oraz wszystkim osobom, tak w pcie Tell. jako też i w Rossieñ. Powiecie mieszkającym, poudzielnie oczewisto w ręce kaźdemu podawszy, o sprawie w Sądzie Ziem. Rossieñ. na kadencyą trzykrólską r. 1823 przypaść mającey uwiadomiłem. Ignacy Janowicz W. X. Z.

Roku 1823 mca styczni 5 dnia, przed Aktami Ziemskimi Powiatu Telszew. stawając Woźny tę relacyą podanego pozwu urzędownie zeznał, przyjęto. Ignacy Dowkont Ziemski Ptu Telsz. Regent.

Roku 1823 miesiąca lutego 5 dnia przed Aktami Ziemskimi Ptu Rosieñ. stawając obecnie Woźny relacyą podanego pozwu urzędownie zeznał przyjąłem. Mikołaj Stankowicz Rossieński Grodzki w zastępstwie Ziemskiego Regent.

Roku 1823 lutego 6 dnia, takowy pozew może Redakcyja Kuryera Litew. przyjąć do druku. Prezydent Ziemski Ptu Rossieñ. Jan Kalinowski.

Oświadczenie.

2. Excerpt z protokołu potocznego Ziemskiego Ptu Mozyrskiego w dacie poniżej wyrażoney uczynionego oświadczenia pod pieczęcią urzędową Ziemską tego Ptu jednoczasowie wydan.

Roku 1823 mca januaryi 25 dnia z powodu odwołania Sądów przed Aktami Jego IMPERATORSKIEY Mości Ziem. Ptu Mozyrskiego stawając osobiście W. Michał Zubelewicz Komor. Lidzki imieniem WJPana Kazimierza Nowosielskiego Sędz. Gran. na WJPana Michała Zafatego zażalenie w następnęj treści: nic nie może bydź tak nieznośnego na świecie między ludźmi w powszechności jak niewdzięczność, tey cechę zamieścił obżał. Zafaty w oświadczeniu swoim w r. 1822 augusta 2 dnia w Grodzie Wolkowyskim zapisanym tegoż r. septembra 22 dnia w Ziemstwie Wileńskim oblatowanym, w ostatku przez Gazetę Kuryera Litew. opublikowanym, przeciw żał. Dell. w celu dowodzenia, że obżał. ma kwitować w jakieys części z dźnugu swojego za oblięciem zesłęy s. p. Antoninie Nowosielskiej córce żał. wydanym, imaginacyynemi jakimi sprawunkami czynionemi dla żał. których jak nigdy od obżał. niepotrzebował żał. tak też onych i niemiał, prócz jednego imbryczka, który obżał. Zafaty dla żał. kupił, i za ten od żał. wzięł rubli srebr. 4, jakim zaś był dotąd żał. względnie obżał. Zafatego następnę powszechność zawi-

damia gdy obzał. Zafaty przez ciąg służby swojej znajdował się w dobrach JW. Sulistrowskiej Pisarzowej W. X. Lit. w pcie Mozyr. w blizkim sąsiedztwie z żał. Dell. i bywając często w domie żał. potrafił zyskać dla się serce córki żał. Maryi Nowosielskiej, a w roku 1815 po odbytych obrządku zaślubienia dla teyże córki swey żał. zaliczył gotowym groszem rubli srebr. 1,500, którą sumę obzał. Zafaty wzięwszy wraz oną wydał na majątek Nowosiółki w pcie Mozyr. leżący, pod prawo arendowne dziewięcioletnie; stało się losem przeznaczania że córka żał. zesła Zafatowa kończąc pięć miesięcy od zamąż pójścia, gdy poznała siebie zbliżając się do śmierci wezwawszy żał. Dell. i siostrę swą rodzoną Antoninę Nowosielską, oświadczyła że obzał. Zafaty różnych i nieprzyzwoitych sposobow używał, aby mu wnioskową swą sumę zapisała, w ostatku oświadczyła żądanie swe przed żał. aby ta summa jej posagowa została własnością jej siostry Antoniny Nowosielskiej. Poczem gdy Zafatowa dni życia swojego dokonała, po odbytych ceremoniach pogrzebowych, żał. Dell. przystąpił z obzał. Zafatym do umiarkowania się w obecności przyjaciół o zwrot posagowej summy, lecz gdy obzał. Zafaty ukazywał niezdolność swoją w tym czasie opłacenia summy Antoninie Nowosielskiej córce żał. należącej, żał. Dell. wówczas dowodząc swey przyjaźni, dla obzał. Zafatego, potrafił nakłonić córkę swą że ta przestała na obligu od obzał. Zafatego na rubli srebr. 1,500 wydanym, a więcej jeszcze zastanawiając się żał. Dell. nad niepomyślnym losem obzał. Zafatego wymógł jeszcze na córce swey i to, że ta wydała rewers od siebie obzał. Zafatemu, że za tym obligiem summy opłaty czekać będzie do skończenia się posesyji w Nowosiółkach, która dotąd trwa bez przeszkodnie i że 50 rublami tylko procenta każdorocznego od całkowitey summy kontentować się będzie, do jakowego wydania obligu obzał. Zafaty przy umiarkowaniu się żadney pretensyi za sprawunki niezakładał, a po nastaniu obligu obzał. Zafaty, jak mógł bydz w stanie czynić za swoje pieniądze sprawunki, kiedy nie miał czym procentów, choć tak małych opłacać, bo zapłaciwszy one tylko za lat dwie, reszta procentow na obzał. Zafatym, zalega dotąd, dotknięty żał. Dell. oświadczeniem obzał. Zafatego w pretensyi za niebyłe sprawunki, których żał. ani dla siebie, ani dla dzieci swych nigdy nie miał i niepotrzebował, lecz gdyby one i były, to niemogły bydz odpowiedniemi odstąpienemu procentowi dla obzał. Zafatego, który przez lat dziewięć czyni rubli srebr 539, ukazując zatym przed powszechnością niewdzięczność obzał. Zafatego ten manifest na niesłuszne jego oświadczenie w akta zapisuje, w protokule podpis takowy. Michał Zubelewicz Komor. Lidzki.

Zgodno z protokulem świadczę Regent Wawrzyniec Bohusz.

1823 roku miesiąca lutego 8 dnia przed Sądem Ziemskim Powiatu Wileńskiego, w czasie kadencyi odchodzącej agitującym się, stanawszy obecnie Adwokat subsehow Wileńskich WJPan Jan Sakowicz excerpt niniejszego oświadczenia, dla wpisania do Akt podał, który że przyjęty i do ksiąg wpisany, oraz do druku przez Redakcyą Kuryera Litewskiego zamie-

szczony bydź może zaświadczamy. Sędzia Ziem. Ptu Wileń. Joachim Czyż. Wileński Ziemski Sędzia Aloizy Jasiński. Sędzia Ziemski Wileń. Jan Pisanka. Regent Zienkowicz.

3. W nocy z piątku na sobotę z majątku Lipniszek JW. Pustowskiego R. R. S. i Kawalera, w powiecie oszmiańskim położonego, o mil 12 odległego od Wilna; zbieg człowiek służący, poddany z tegoż majątku, skradłszy klacz szerści światło-gniadey, bez żadney odmiany, rośliny mierney, wcale spasał, już na orzbiezieniu się, i uczyniwszy niemało innych szkod. Opisanie zbiega jest następujące: Tomasz Zwierko, mający lat 20, urody wcale słuszney, włosy światło błąd, oczu błękitnych, twarzy okrągławy czerwoney, nieospowaty, nosa proporcjonalnego, wąsow i brody niegolaćcy, na prawem ręku niemający palca, na lewey niżej łokcia ma ranę, czytać nieumie, mówi po polsku dość dobrze, ma na sobie kozuch, płaszcz samodziłowy z kołnierzem, mało używany, maytki skurą podbite. Takiego to zbiega jako niemającego żadnych świadectw, gdyby się nikt nie ważył przyymować zastrzegam, ale owszem o przytrzymanie i uwiadomienie do majątku Lipniszek, lub też w Wilnie do mieszkającego w pałacu JW. Pustowskiego na Wielkiej ulicy kassiera, najmocniey upraszam, gdzie oprócz należney wdzięczności, przyzwoitą odbierzę nagrodę.

2. Od Litewsko Grodzieńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, że położone w tuteyszey gubernii, w powiecie nowogródzkim w miasteczku Horodyszcze trzy drewniane domy i kramia należące do tamecznego mieszkańca żyda Wollia Wilbiszowicza, nanowo przeznaczone z publicznych targow na sprzedaż dla uzyskania okazaney na nim w różnych dostawkach skarbowey należności, do kupienia których domow i kramy wzywają się zyczący do targow na pierwsze dwa terminy 22 i 23 następującego miesiąca marca do nowogródzkiego mińskiego ratusza, a trzeci ostateczny do tego Rządu za trzy miesiące od dnia wydrukowania, które uczynione będzie później w Sanktpetersburskich albo moskiewskich gazetach. Dnia 30 stycznia 1823 roku.

Expedytor kolleski Sekretarz Krupowicz.

3. Kommissya Sądowa Edukacyyna dla Gubernii Wolyńskiej, Podolskiej i Kijowskiej (w Krzemieńcu ustanowiona, uwiadamia PP. Obywateli, iż na trzyletnią arendowną posesyją dobr edukacyynnych połowy wsiow Polemca, Chrypska i Wólki Chrypskiej, w Gubernii Wolyńskiej powiecie Włodzimirskim nie opodal od rzeki splewney Bugu i w bliskości miasta Włodawy leżących, na dniu 22 kwietnia r. b. 1823 zaczęną się mającą, odbywać się będzie w dniach 2, 3 i 4 kwietnia roku terażniejszego 1823 w miejscu zasiadania Kommissyi publiczna licytacya, bądź w ogół lub oddzielnie Polemca a osobno Chrypska z Wólką Chrypską. Dobra pomienione przynosiły dotąd funduszowi edukacyynemu arendowney intraty przeszło rubli srebrnych 1650 na rok. Nie będzie zapisanym na licytanta, kto nie złoży summy rubli srebrnych pięciuset, lub dostateczney na nią poręki, w zakład, że się od postąpioney przez siebie przy licytacyi summy, nie cofnie, i kto nie okaże pewnego własnego funduszu, lub ewikcyi na rubli srebrnych trzy tysiące, w odpowiedzialność za dopełnienie kontraktu i pretensye gruntowe. O bliższych warunkach równie jak o stanie dóbr, każdy będzie mógł zasięgnąć wiadomość w Kancellaryi Kommissyi niniejszey. Dnia 31 stycznia 1823 r. Krzemieniec. Kommissarz Sądowy Edukacyynny Józef Drzewicki. Pisarz Franciszek Skarbak Rudzki.